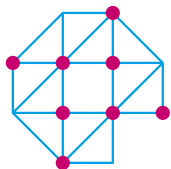

Voorbeeld van een Good Practice

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

 evidence-informed

Voorbeeld van een Good Practice

Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT -
Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Versie 0.4, 5 november 2020

Op deze uitgave is een Creative Commons Naamvermelding 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Zone Evidence-informed Onderwijsinnovatie met ICT (2020). Voorbeeld van een Good Practice – versie 0.4. Utrecht: Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT.

Titel	Aanvraagformulier voor een onderwijsvernieuwing met Onderwijsleertechologie
Doel	Door het stellen van de juiste vragen, krijgt de innovator inzicht in het kenniselement van een beoogde onderwijsinnovatie met ICT.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • Individuele docenten die nadenken over vernieuwing van hun onderwijs met ICT • Afdelingen die docenten ondersteunen en adviseren bij onderwijsvernieuwing met ICT (labs, werkplaatsen etc.), • Partijen die werken aan praktijkonderzoek naar de inzet van onderwijsleertechologie in het hoger onderwijs.
Vorm waarin het evidence-informed werken ondersteund wordt	De hier gepresenteerde werkwijze voor evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT wordt ondersteund met een formulier waarin vragen over de rol van evidence bij het vernieuwingsvoorstel moeten worden beantwoord.
Categorie (Kenniscreatie, valorisatie, of disseminatie)	Kenniscreatie; Dit betreft een eerste stap in praktijkonderzoek. Daarnaast kan de hier gepresenteerde werkwijze ook kennis valorisatie initiëren als benodigde kennis reeds paraat en direct bruikbaar en toepasbaar is).
Samenvatting	<p><i>Wat was het probleem dat de aanleiding was voor deze practice?</i> Bij de Werkplaats Onderwijsleertechologie van Hogeschool Rotterdam willen we onderwijsvernieuwing stimuleren (met tijd, ruimte en ondersteuning) via het toekennen van vouchers, maar we willen voorkomen dat er zogenaamde 'technology push' plaatsvindt. De inzet van onderwijsleertechologie moet een meerwaarde bieden voor het onderwijsproces en/of het leerproces, en het ontwerpproces zelf moet ook nieuwe kennis opleveren voor de organisatie. Uit onderzoek blijkt dat vernieuwingen vaak onvoldoende doordacht worden en men simpelweg denkt te vernieuwen door bestaande technologie in te zetten ("Ik wil VR brillen gebruiken in mijn les, want dat is nieuw"). Ook blijkt dat wanneer de achterliggende kennisvraag niet expliciet gemaakt wordt, de reeds bestaande kennis rondom een onderwijsvernieuwing niet voldoende aangesproken wordt en binnen projecten het wiel steeds opnieuw uitgevonden wordt.</p> <p><i>Welke (type) oplossing is hiervoor ontwikkeld?</i> Om te voorkomen dat er geld en tijd besteed wordt aan een vernieuwing die geen meerwaarde biedt voor het onderwijs, worden de aanvragen voor de vouchers beoordeeld op basis van een ingevuld aanvraagformulier waar vragen in staan geformuleerd die duidelijk moeten maken dat er (en welke) nieuwe kennis (nieuwe praktijken) nodig is.</p>

	<p><i>Welk doel werd beoogd?</i> Op deze manier is het project reeds bij de start zo goed mogelijk doordacht en wordt bestaande kennis aangesproken in plaats van opnieuw ontdekt.</p> <p><i>Op welke manier is evidence-informed te werk gegaan?</i> Bij het opstellen van het (voucher-) aanvraagformulier is gebruik gemaakt van inzichten over de uitvoering van praktijkonderzoek. Daarbij zijn de vragen zo opgesteld dat ze aansluiten bij de werkwijze van docenten. Hoewel we ervan uitgaan dat het project op een onderzoekende manier aangepakt gaat worden, vragen we in deze fase nog niet naar onderzoeksmethoden om geen extra drempels op te werpen. Docenten zijn geen onderzoekers.</p>
Context	Deze werkwijze wordt gebruikt bij de <u>Werkplaats Onderwijsleertechnologie</u> van de Hogeschool Rotterdam. Deze werkplaats is sinds 2018 actief en biedt docenten de ruimte om vernieuwingsprojecten aan te vragen die meegefinancierd worden en ondersteuning krijgen vanuit de formatie die is toebedeeld aan de werkplaats door het College van Bestuur. Docenten krijgen de uren in dergelijke innovatieprojecten dus gefaciliteerd.
Aanpak	<p>Het <u>invullen van het aanvraagformulier</u> is een eerste stap binnen de werkwijze voor onderwijsvernieuwing die door de Werkplaats ondersteund wordt. Het invullen gebeurt door de docent die graag tijd en ondersteuning wil aanvragen voor het vernieuwen van een onderdeel van zijn of haar onderwijs met Onderwijs-leertechnologie.</p> <p>De ingevulde formulieren worden door een multidisciplinaire commissie beoordeeld. In de commissie neemt een lector deel met expertise op het gebied van onderwijsvernieuwing met ICT, die feedback geeft over al bestaand relevant onderzoek (kennisvalorisatie) door het aandragen van wetenschappelijke bronnen die kunnen bijdragen aan de gezochte oplossing.</p> <p>Niet alle vragen in het aanvraagformulier zijn bedoeld om het evidence-informed werken te ondersteunen. Het formulier bevat bijvoorbeeld ook vragen die de haalbaarheid en draagvlak toetsen.</p> <p>Na het beoordelen van de aanvraag wordt het oordeel en de feedback van de commissie teruggekoppeld aan de aanvrager, en wordt waar mogelijk flankerend onderzoek voorgesteld om een geïdentificeerde kennishiaat op te lossen.</p>

Evidence-informed werken in fases (hier volgens ADDIE)	<p><i>In welke fase(n) en op welke wijze is evidence-informed te werk gegaan?</i> Het aanvraagformulier wordt gebruikt in de 'Analyse' fase van het vernieuwende onderwijsontwerp. Het helpt docenten na te denken over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welk pedagogisch-didactisch probleem ze willen aanpakken met het vernieuwende ontwerp; • Welke verwachtingen ze hebben van de vernieuwing; • Te formuleren welke eigen leervraag ze hebben; • Op welke wijze de meerwaarde van het experiment zou kunnen worden aangetoond. <p>Met de beoordeling door de commissie (met daarin een lector), en de terugkoppeling van de bevindingen van de commissie aan de aanvrager, wordt het evidence-informed karakter van het geplande innovatieproject versterkt. Indien nodig of gewenst, kan de aanvrager ook ondersteuning worden aangeboden op het gebied van (flankerend) onderzoek.</p>
Bewijs	<p><i>Welk bewijs (welk type) is gebruikt in deze good practice?</i> *wetenschappelijk bewijs *bewijs van de meerwaarde van het inzetten van onderwijs- of leertechnologie in de praktijk.</p> <p>Deze good practice kan leiden tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het gebruik van reeds bestaande wetenschappelijke kennis (allerlei typen; bijvoorbeeld inzichten opgedaan uit randomised controlled trials en reviews op het onderwerp), en kan leiden tot • het ontwikkelen van meer praktijkgerichte kennis, die onderbouwing (bewijs) biedt voor de meerwaarde van de vernieuwende inzet van onderwijsleertechnologie in de HO praktijk. <p><i>Welk nieuw bewijs heeft deze good practice opgeleverd?</i> Of deze good practice ook nieuw bewijs oplevert hangt af van de gestelde (onderzoeks)vraag. Soms worden vernieuwingsprojecten afgerond in de analyse fase als blijkt dat er reeds een goede onderbouwde oplossing voorhanden is die rechtstreeks gekopieerd kan worden zonder dat aanvullende kennis nodig is.</p> <p>Voorbeelden van opgedane inzichten kunnen gevonden worden op de site hoedoeijidat.hr.nl en de opbrengsten worden geëvalueerd door de werkplaats onderwijsleertechnologie.</p> <p>[*Placeholder: Hier komt, zodra deze beschikbaar is op de site, nog een doorverwijzing naar de good practice voor evaluatie van een vernieuwingsaanvraag]</p>

Betrokkenen	<p><i>Wie was betrokken bij deze good practice? Welke rollen en/met welke competenties?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lector Digitale Didactiek (rol: opstellen van het aanvraagformulier op basis van inzichten uit onderzoek, evalueren van ingevulde formulieren en zorgen voor kennisvalorisatie in de feedback op de aanvragen). • Coördinator Werkplaats Onderwijsleertechnologie in de rol van opdrachtgever (opstellen van de andere vragen in het formulier) • Aanvragers (docenten) die hun aanvraag met behulp van het instrument van onderbouwing voorzien.
Middelen	<p><i>Welke ICT, technieken & methoden zijn toegepast?</i></p> <p>Het voucher aanvraag formulier helpt docenten na te denken over hun (kennis)vraag en het probleem dat zij willen oplossen door het inzetten van nieuwe technologie in de <u>Analyse Fase</u>.</p> <p>Download het voucher aanvraagformulier hier.</p>
Uitdagingen	<p><i>Welke uitdagingen moesten overwonnen worden?</i></p> <p>Er is discussie geweest over hoe normatief we bij de aanvragen moeten zijn met betrekking tot de imperatief dat er een onderwijsleerprobleem moet worden aangepakt. Wanneer de nieuwsgierigheid wordt gewekt om iets nieuws uit te proberen (zoals VR brillen) puur doordat er nieuwe technologie beschikbaar komt willen we dit ook niet direct ontmoedigen. We proberen de aanvragers met het formulier te prikkelen om na te denken over een mogelijke meerwaarde. Wanneer er een belangrijke kennisvraag ligt die zich (in de situatie) ook leent voor meer gedegen flankerend praktijkonderzoek wordt de aanvrager naast ondersteuning op digitaal didactisch vlak, en ondersteuning op technisch vlak ook ondersteuning aangeboden op onderzoeksvlak. Niet alle aanvragen lenen zich voor het toepassen van een gedegen onderzoeksmethodiek in het vervolgtraject</p> <p>[*Placeholder: Er komt hier een link naar de Good Practice met betrekking tot het volgen van de ADDIE aanpak, zodra deze beschikbaar is op de site]</p>
Succesfactoren	<p><i>Welke factoren hebben bijgedragen aan het succes (en aan het overwinnen van de uitdagingen)?</i></p> <p>Omdat er bij het uitwerken van de (begeleidings)methodiek en manier van werken bij de werkplaats mensen betrokken waren met ervaring in praktijkgericht onderwijsonderzoek konden de verwachtingen met betrekking tot 'onderbouwd vernieuwen' direct vertaald worden in deze manier van werken.</p>

Contactpersoon	<p><i>Wie kan benaderd worden voor meer informatie over deze good practice?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Coördinator Werkplaats. Judith Venninx [wolt@hr.nl] • Lector Digitale Didactiek HR [f.r.prinsen@hr.nl]
Optioneel	<p><i>Bij welke andere instellingen wordt dit ook gedaan?</i></p> <p>We hebben onze werkwijze en kennis gedeeld met Aukje Luefkens en Jocelyn Manderveld van Universiteit Tilburg.</p>

Het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT is een vierjarig programma van SURF, Vereniging Hogescholen en de VSNU dat inzet op het samenbrengen van initiatieven, kennis en ervaringen en snel en concreet aan de slag gaan met kansen voor het hoger onderwijs. Dit gebeurt in acht verschillende 'zones'. De zone Evidence-Informed stimuleert onderwijsprofessionals, zoals docenten, praktijkonderzoekers, ICTO- en onderwijscoaches, om op een evidence-informed manier te werken. Om dat te realiseren werkt de zone onder andere aan een kennisinfrastructuur om het makkelijker te maken bestaande en nieuwe kennis en ervaringen te delen.

Meer informatie en onze publicaties vind je op
www.versnellingsplan.nl